

سند معماری

شرکت تعاونی تولید، توزیع و خدمات صنایع دستی رویای آینده

مشهد مقدس تیرماه ۱۴۰۱

وابسته به خوشه خلاق رویای آینده

انجمن‌کنایی و فرصت‌سازی برای ملت‌مان

خوشه خلاق
رؤیای آینده

مقدمه

صنایع دستی یکی از حوزه‌های کلیدی صنایع خلاق محسوب می‌شود. کلیدی بودن این شاخه از صنایع خلاق چهار دلیل اساسی دارد:

۱. **جنبه اقتصادی؛** فرا رسیدن موج چهارم به عنوان "عصر خلاقیت و صنایع و کسب و کارهای خلاق" از ظهور اقتصادهای خلاق حکایت دارد. اکنون قریب به اتفاق اقتصادهای پیشرفته و نوظهور دنیا صنایع خلاق را به عنوان کلیدی‌ترین پیشران توسعه خود می‌شناسند. صنایع دستی از شاخه‌های حائز اهمیت صنایع خلاق به شمار می‌رود و به همین دلیل نقش اقتصادی مثبت و سازنده‌ای در اقتصادهای خلاق دارد.

۲. **اشتغال‌زایی؛** بویژه ایجاد مشاغل کوچک و خانگی در روستاها و مناطق کم‌برخوردار.

۳. **عدم نیاز به تحصیلات عالی؛** زیرا صنایع دستی اغلب در زمره حرفه‌های مهارتی-تجربی قرار می‌گیرند.

۴. **جنبه‌های فرهنگی-ارزشی؛** صنایع دستی در هر جامعه یک جنبه مهم نمادین دارند. آنها هر کدام به نوعی روایتگر تاریخ یک ملت و ارزش‌هایی هستند که کانون فرهنگ آن ملت را می‌سازند. صنایع دستی را همچنین می‌توان ریسمانی دانست که گذشته یک ملت را با امروز آن پیوند می‌زند و مانع از گسستگی این پیوند می‌شود.

توسعه و شکوفایی صنایع دستی در کشور ما به طور جدی با چالش‌هایی مواجه است، اهم این چالش‌ها عبارتند از:

1. چالش‌های نوسازی. هر حوزه از صنایع دستی می‌تواند و باید با فناوری‌های جدید پیوند بخورد. این پیوند، که شباهت زیادی به پیوند درختان در کشاورزی دارد، نه تنها تعالی صنایع دستی که شکوفایی آنها را نیز تضمین می‌کند. به‌علاوه پیوند فناوری یکی از رویکردهای راهبردی در زمینه نوآوری است که رقابت‌پذیری جهانی صنایع دستی را ارتقاء می‌بخشد.

2. چالش بازاریابی. اغلب هنروران فعال در حوزه صنایع دستی از سواد و توانش‌های لازم برای بازاریابی آثار و فرآورده‌های خود در بازارهای نوظهور امروز بهره‌چندانی ندارند. وانگهی بسیاری از آنها ذهنیت اقتصادی که لازمه امرار معاش از طریق صنایع دستی است را ندارند و به همین دلیل درآمدشان کافی نیست و یا عمده آن به جیب دلان و واسطه‌ها می‌رود.

3. عدم مهارت کافی. ارزش صنایع دستی تولید آثار فاخر و زیبا به دست استادان فن است. تولید فرآورده‌های دستی توسط افراد مبتدی و یا فاقد مهارت‌های استادی نمی‌تواند ارزش اقتصادی لازم را برای تولیدکننده بیافریند. علاوه بر این در دنیای امروز و آینده صرف برخورداری از یک مهارت، حتا در سطح حرفه‌ای موفقیت در شغل و حرفه افراد را تضمین نمی‌کند و هر صاحب حرفه‌ای امروزه به بیش از ۲۰ مهارت عمومی نیاز دارد تا بتواند از لحاظ شغلی و مالی روی پای خود بایستد.

این چالش‌ها چنان گسترده‌اند که دولت به تنهایی نمی‌تواند پاسخ‌گوی آنها باشد. ما به عنوان یک شتابدهنده معتبر در زمینه صنایع خلاق به میدان آمده‌ایم تا به حول و قوه الهی و در پرتو الطاف و مرحام ویژه حضرت رضا (ع) با ایجاد یک شرکت تعاونی جامع در کنار دولت محترم به حل این چالش‌ها کمک کنیم. هدف از تاسیس این شرکت در قالب تعاونی این است که ضمن کشف و پرورش استعدادهاى برتر در حوزه‌های گوناگون صنایع دستی استان، توانمندی‌ها و تجارب حرفه‌ای خود را یک جا، به گونه‌ای سیستماتیک و هدفمند در هر حوزه به اشتراک بگذارند و با توسعه یک تشکل اقتصادی فراگیر، خلاق و حرفه‌ای به بقا و شکوفایی شاخه‌های مختلف صنایع دستی در سطح استان و بلکه کشور مساعدت نمایند.

سند حاضر، جنبه‌های گوناگون این شرکت را در جهت اطلاع مسئولان محترم و علاقه‌مندان به مشارکت و همکاری با آن تبیین نماید.

۱. قصد و نیت ما

کمک به بقا، روزآمدسازی، گسترش و شکوفایی صنایع دستی در سطح استان

قصد و نیت اصلی ما کمک به حل چالش‌های کلیدی بقا، توسعه و شکوفاسازی صنایع دستی، رساندن آن به جایگاهی شایسته‌تر در عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی (اشتغال) و فرهنگی است. این بسیار اهمیت دارد که دست‌آفریده‌های هنروران گرانقدر استان ما، استان منصوب به نام نامی امام علی بن موسی الرضا-علیه آلاف التحیه و الثنا-

نه تنها متضمن ارزش‌های خلاقه و زیباشناسانه این عزیزان باشد، بلکه به تعمیق، گسترش و معرفی هویت معنوی استان نیز کمک کنند. به طوری که این آثار فاخر در هر خانه و مکانی که جا گیرند، یادآور نام بلند و مقدس امام هشتم (ع) و عشق پایان‌ناپذیر هنروران این خطّه به آن خورشید همیشه تابان باشند.

۲. ماموریت (= رسالت)

روزآمدسازی، دانش سازی، گسترش توان اشتغال زایی و تقویت توان رقابت پذیری صنایع دستی
استان در سطح کشور و جهان

کشور ما با شتاب خوبی در حال گذار از موج دوم -یعنی عصر صنعتی- و ورود به موج سوم یعنی -عصر دانش- است. در این موج بقا و شکوفایی انواع صنعت‌ها و حرفه‌ها قویاً به دانش بنیان بودن آنها بستگی دارد. (دانش بنیانی صرفاً به شرکت‌های استارت‌آپی کوچک در فناوری‌های پیشرفته محدود نمی‌شود)

افزون بر این، و همان‌طور که در مقدمه سند خاطرنشان شد بقا و توسعه صنایع دستی نیازمند روزآمدسازی آنها از طریق «پیوند فناوری» و تزریق فناوری‌های جدید است. این اقدام‌ها همراه با توانمندسازی مستمر فعالان این عرصه از سازنده تا فروشنده و حتی خریدار و گسترش زیرساخت‌های تجاری و اقتصادی صنایع دستی، توان اشتغال‌زایی و قابلیت رقابت‌پذیری آنها را نیز تضمین می‌کند.

۳. ارزش‌های بنیادی ما

مشتری‌سازی و خوشنودی مشتری، هویت‌سازی و هویت‌گستری معنوی، توانمندسازی کارکنان خدمات

رسانی گسترده هر مکان و زمانی و گسترش کارآفرینی دانش‌بنیان خلاق

۱. مشتری‌سازی و خوشنودی مشتری

گسترش بازار صنایع دستی در داخل و خارج استان و کشور نیازمند ارتقای آگاهی‌ها، ذهنیت‌ها (دیدگاه‌ها و باورها) مشتری‌ان بالقوه این صنایع در رشته‌های گوناگون است. ما به ضرورت این امر پی برده و نیز قویاً به آن تعهد داریم.

۲. توانمندسازی کارکنان

ارتقای دانش، بینش و توانش‌های کارکنان ما در هر یک از بخش‌ها یکی از کلیدی‌ترین عامل‌های موفقیت، محسوب می‌شود. ما از هیچ تلاش و سرمایه‌گذاری بایسته‌ای در این راستا دریغ نخواهیم کرد.

۳. هویت‌سازی و هویت‌گستری معنوی

فرآورده‌های ما باید صبغه ارزشی/فرهنگی درخشانی داشته باشد، تا بتواند نقش هویت‌ساز و هویت‌گستر خود را به شایستگی ایفا نماید.

۴. خدمات رسانی گسترده به فعالان

ما به خدمات‌رسانی گسترده به فعالان عرصه صنایع دستی استان، مبتنی بر رویکرد «همه‌مکانی و همه‌زمانی» اعتقاد راسخ داریم و به یاری خداوند متعال این خدمات را با کیفیت و سرعت لازم به دورترین نقاط استان خواهیم رسانید.

۵. گسترش کارآفرینی و دانش‌بنیانی خلاق

ما، چه در قالب مراکز خلاق و چه در قالب شرکت‌های استارت‌آپی دانش‌بنیان، گسترش کارآفرینی در صنایع دستی استان را ضروری و خود را قویاً به آن متعهد می‌دانیم.

۴. نقش راهبردی ما

تبدیل شدن به یک شتابدهنده دانش‌بنیان خلاق در صنایع دستی استان

ما به منظور تامین و پوشش‌دهی کافی و پر کیفیت «زنجیره خدمات» لازم برای پیش‌برد مأموریت خود، رویکرد شتابدهی کسب‌وکار را به‌عنوان یک **رویکرد راهبردی** در پیش می‌گیریم.

سیاست کلی ما در این زمینه کشف و پرورش استعدادها برتر در **طول زنجیره تولید-خدمات** صنایع دستی و حمایت از این استعدادها در جهت کارآفرینی دانش‌بنیان در قلمرو صنایع دستی خواهد بود (انشاءالله)

یکی از مزیت‌های برتر **خوشه خلاق رویای آینده** به‌عنوان پایه‌گذار حامی ما -توان و ظرفیت بالای آن در زمینه شتابدهی کسب‌وکارهای خلاق است، که قطعاً از این توان و ظرفیت بهره‌مند خواهیم شد.

۵. چشم‌انداز ما در افق ۱۴۰۱

یک کسب‌وکار خلاق، دانش‌بنیان، نوآور، کارآفرین، زاینده، سرآمد و تحول‌ساز در سطح کشور با توانایی مدیریت یک خوشه از کسب‌وکارهای خلاق در عصر صنایع دستی.

۶. سوگیری‌های راهبردی ما

دانش بنیانی، خدمات بسته‌ای، محوریت و مرجعیت

سوگیری‌های راهبردی بنابر تعریف عبارتند از کلیدی‌ترین گام‌هایی که شرکت باید برای تحقق مأموریت و دستیابی به چشم‌اندازش بردارد. این سوگیری‌ها برای ما عبارتند از:

۱. دانش بنیانی

ما باید نخستین شرکت تعاونی فعال کشور در زمینه‌های خلاق باشیم که دانش بنیانی را تجربه می‌کند.

۲. خدمات بسته‌ای

منظور از خدمات بسته‌ای مجموعه‌ای متنوع و گسترده از خدمات کیفی در زنجیره تامین و توزیع محصولات صنایع دستی است. ما به این سو خواهیم رفت (انشاءالله)

۳. محوریت و مرجعیت

ما یک محور یا کانون اساسی برای تجمیع، هماهنگی و هم‌افزایی فعالان صنایع دستی در سطح استان خواهیم بود.

۴. ایجاد یک زیرساخت

رسانه علمی جذاب و به منظور گسترش آگاهی عمومی و مشتری‌سازی در زمینه صنایع دستی.

۷. گستره فعالیت‌های ما

تولید، توزیع، آموزش، بازاریابی، استانداردهای مالی از هنروران و کارآفرینان

صنایع دستی در سطح استان

به طور مستقیم و چه از طریق مراکز خلاق و شرکت‌های استارت‌آپی وابسته در تمامی زنجیره تولید، توزیع، تامین مواد اولیه و تجهیزات سرمایه‌ای و جهت مشاوره و آموزش مورد نیاز ذی‌نفعان صنایع دستی استان به تدریج فعال خواهیم شد. و علاوه بر آن، خواهیم کوشید تا بتوانیم مرکزی برای استانداردهای و تضمین کیفیت فرآورده‌های دستی صنعتگران استان برپا کنیم. این فعالیت‌ها تحت دو شرط کلیدی و اصلی انجام خواهند شد:

۱. **ممنوعیت کارهای تکراری:** انجام کارهای تکراری، حتی سودآور ممنوع است. ما پیام‌آور خلاقیت، نوآفرینی و نوآوری خواهیم بود.

۲. **ممنوعیت کارهای سطح متوسط و پایین:** ما صرفاً به کارهایی خواهیم پرداخت که در زمره کارهای سطح بالا و های‌تک باشند که هر کسی به آنها ورود نمی‌کند.

۱. هدف‌های راهبردی ما

(الف). طراحی علمی و خلاقانه کسب و کارمان با رویکرد «طراحی عالی‌قابویی»

(ب). تبدیل شدن به یک کسب و کار خلاق دانش بنیان و نوآور

(پ). طراحی و ایجاد زیرساخت پر ظرفیت و توانمند خدمات‌رسانی به جامعه فعالان صنایع دستی استان با رویکرد همه مکانی و همه‌زمانی

(ت). ایجاد اشتغال مستقیم، خلاق، مولد و غنی به میزان ۳۰۰ نفر و اشتغال غیر مولد به میزان ۱۰۰۰ نفر تا پایان سال

۱۴۰۵.

(ث). راه‌اندازی دست‌کم ده مرکز خلاق یا شرکت‌های استارت‌آپی دانش‌بنیان در زمینه صنایع خلاق.

۹. سیاست‌های کلی ما در افق ۱۴۰۱

- (الف). تهیه اطلس جامع صنایع دستی استان. این اطلس که انشاءالله با حمایت دستگاه‌های ذیربط طراحی و تهیه خواهد شد، شامل شاخه‌های فراموش شده صنایع دستی استان نیز خواهد بود. با این هدف که ممکن است بتوان برای احیای آن‌ها چاره‌ای اندیشید.
- (ب). کمک به نوسازی (= مدرن‌سازی) صنایع دستی استان
- (پ). «پیوند فناوری» و «پیوند هنری» میان شاخه‌های گوناگون صنایع دستی به منظور ارتقاء نوآوری در صنایع دستی استان.
- (ت). کمک به توسعه کارآفرینی خلاق دانش‌بنیان در زمینه صنایع دستی از طریق فعال‌سازی **شتابدهنده کسب‌وکار** در زمینه صنایع دستی
- (ث). مدیریت و برنامه‌ریزی علمی، جامع و بلندمدت بر اساس پارادایم‌های جدید در زمینه مدیریت، برنامه‌ریزی و آموزش و پرورش نیروی‌های انسانی.

۹. (ادامه) سیاست‌های کلی ما در افق ۱۴۰۱

- (ج). توسعه آموزش‌های مهارتی آنلایین و آفلاین پرکیفیت و حتی‌الامکان مقرون به صرفه برای کل خانواده صنایع دستی استان، با حمایت و همکاری دستگاه‌های مسئول.
- (چ). انجام فعالیت‌های نظام‌مند آینده‌پژوهی در زمینه صنایع دستی، چه برای اهداف شرکت و چه برای اهداف و مقاصد عمومی.
- (د). دانش‌بنیان‌سازی کل مجموعه و شرکت‌های وابسته به آن، از طریق راه‌اندازی **پژوهشکده صنایع دستی خراسان رضوی**
- (ذ). ارائه مشاوره‌ها و آموزش‌های توانمندساز در حوزه‌های بازاریابی، فروش، ارتقای کیفیت و نوآوری به فعالان صنایع دستی استان، بویژه خواهران و برادران در روستاها و مناطق کم‌برخوردار استان.

۱۰. سیاست‌های عضوگیری ما

در هماهنگی و همسویی کامل با سیاست‌های راهبردی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان و همچنین اداره کل تعاون، کار و امور اجرایی استان، سیاست‌های عضوگیری ما به ترتیب اولویت عبارتند از:

۱. عضوگیری از میان عوامل فعال در سطح خوشه خلاق رویای آینده، که هم به توسعه صنایع خلاق در استان و کشور تعهد دارند، و هم از توانایی‌های لازم برای کمک به راه‌اندازی شرکت برخوردارند.
۲. عضوگیری از میان چهره‌های شاخص صنایع دستی استان
۳. عضوگیری از میان دانش‌آموختگان بیکار دانشگاه‌ها اما علاقه‌مند به فعالیت در زمینه صنایع دستی همراه با فرجه برای پرداخت بهای سهام خود
۴. عضوگیری از میان صاحبان سرمایه که واقعاً به توسعه فرهنگ و هنر و اشتغال‌زایی خلاق در سطح استان علاقه‌مند باشد.

۱۱. هیات موسس شرکت

۱. مهندس عقیل ملکی فر؛ پایه‌گذار خوشه خلاق رویای آینده و فعال اجتماعی در حوزه صنایع خلاق با ۲۲ سال سابقه در این زمینه
۲. خانم فهیمه بذری؛ مدیرعامل خوشه خلاق رویای آینده
۳. دکتر رستگار مقدم؛ قائم‌مقام خوشه خلاق رویای آینده، کارآفرین با ۳۰ سال سابقه در این زمینه
۴. خانم فرح فیروزی؛ بازنشسته فرهنگی، عضو هیئت‌مدیره خوشه خلاق رویای آینده